

Riigi Teataja

Toimetus ja talitus: Eesti Ajutise Valitsuse ruumides, Toompea lossis, Tallinnas. — Kontor avatud kella 9—2.

Ilmub tarividust mööda.

Nr. 10

Teisipäeval, 31. detsembril 1918.

Nr. 10

Ajutise Valitsuse määruised.

Ajutise Valitsuse määrus 17. det. 1918.

Kõigi Ajutise Valitsuse ja Maanõukogu poolt väljaantud seaduste ja määruste jõusse astumise kohta on järgmine kord maksev:

Kui seaduses ehk määruses eneses kindel täht-aeg on määratud, millal ta peab maksma hakkama, siis peavad kõik valitsuse ja omavalitsuse asutused uut seadust ehk määrust sellest pääwast täitma kakkama.

Kui seaduses ehk määruses sarnast tähtaega ei ole määratud, siis astub ta jõusse „Riigi Teatajas“ awaldamise pääwal. Iga valitsuse ja omavalitsuse asutus peab uut seadust ehk määrust sellest pääwast peale täitma hakkama, kui „Riigi Teataja“ nummer kohale jõuab, ilma Valitsuse poolt iseäralist eeskirja ootamata.

Peaministri asetäitja: A. Rei.

A. W. asjade valitseja k. t.: Th. Käärik.

Määrus linnade heaks wõetawate makslude ülemmäärade kõrgenduse kohta.

Tõstetakse viiekordseks ja arwatakse makkades need makslude ülemmäärad, mis nimetatud on Wene Ajutise Valitsuse poolt linnade sissetulekute, väljaminekute, eelarwete ja aruanne asjus 29. septembril 1917. a. väljaantud seaduses (Wene Ajutise Valitsuse Teataja nr. 176 1917. a.):

§§ 74 — hobuste wõi muude wõloomaade kohta;

§§ 79 — lootsikute kohta;

§§ 88 — majaplaanide kinnitamise kohta;

§§ 97 — sõiduhobuste ja wankrite kohta;

§§ 99 — koerte kohta;

§§ 102 — jalgrataste, autode ja purjelaewade kohta ja

§§ 105 — suvitajate kohta.

Peaminister: R. Päts.

Rahaminister: Joh. Kukk.

Ajutise Valitsuse asjade valitseja eest: Th. Käärik.

Määrus kaubandusliste ja tööstusliste ette-wõtete patendimaksu kohta 1919. a.

1) 8. juuni 1898. aasta riigi ärimaksu seaduse (end. Wene riigi seaduste kogu, V köide, 1914. aasta väljaanne, otsekoheste makslude seadus, II jagu, I peatükk) § 443 I lisas (maakohtade nimekiri klasside järelle patendimaksu jaoks) nimetatud II klassi maakohtade hulka arvatakse peale Tallinna ka kõik teised Eesti maakonnad ja linnad.

2) Sama seaduse § 449 — IV lisas (tööstusliste ja kaubandusliste ettewõtete pealt wõetava patendimaksu hinnaleht) II klassi maakohtade jaoks määratud hinnad tõstetakse kaubanduslistel ettewõtetel järgmiselt:

I	järgus	3.000	margani
II	"	600	"
III	"	100	"
IV	"	20	"

V järgus 1) veokauplustele 100 margani
2) kandekauplustele 20 margani

Laduruumide pealt,

mis	I	järgus üle 3	olemas	100	margani,
mis	II	järgus üle 2	olemas	30	margani,
mis	III	järgus üle 1	olemas	10	margani.

Tööstuslistele ettewõtetele:

I	järgus	7.000	margani
II	"	4.500	"
III	"	2.500	"
IV	"	700	"
V	"	300	"
VI	"	100	"
VII	"	50	"
VIII	"	20	"

3) Sama seaduse §§ 447 ja 449 nimetatud isiklik ärimaks kaotatakse ära.

4) Kogukondlistele asutustele antakse õigus riigi patendimaksu lisaks kuni 50% selle maksumast oma heaks wõtta. Muude lisamakslude wõtmise õigus kohalikkudeks otstarveteks kaotatakse ära.

Sellega muudetakse ära otsekoheste makslude seaduse § 485 (Seaduste kogu, V köide, 1914. a. väljaanne) ja need määruised, mis endise We-

ne Riiginõukogu heaksarwamises 8. juunist 1898. a. III osas p. p. 1—4 leiduvad.

Peaminister: K. Päts.

Rahaminister: Joh. Rukk.

Ajutise Walitsuse asjade walitseja k. t.: Th. Käärik.

Määrus mõisate korratu majapidamise ja laastamise asjus.

1) Mõisate korratu majapidamise korral, mis awaldub a) suure osa maade föötijätmises, b) pöllusaaduste koristamata jätmises, c) töölistele palga mittemaksmises, d) karja- ja tööloomade hooletusesse jätmises jne., ehk laastamise korral, mis awaldub suure osa karja- ehk tööloomade, tööriistade, tööstusasutuste sisseeadete, föögi- ehk seemnewilja ja kartuli-seemne mahamüümises, niisama ka siis, kui mõisaomanik wõi pidaja ilma seadusliku woliniku kohale jätmiseta mõisast lahkub, wõtab pöllutööministerium mõisa oma walitsemise alla.

2) Kui pöllutööministerium põhjuste üle, mis § 1. nimetatud, teateid saab, määrab tema komisjoni, mis koos seisab ühest pöllutööministeriumi esitajast, ühest kohaliku maakonna walitsuse liikmest ja ühest kohaliku wallavalitsuse liikmest. Nimetatud komisjon peab teemale määratud tähtajal koha peal majapida-mist järele waatama ja otsustama, kas mõisa walitsemise alla wõtmine tarvilik on wõi mitte. Esimesel juhtumisel määrab pöllutööministeerium mõisa walitseja.

3) Määratud walitseja talitab ja vastutab nagu iga wõõra waranduse hoolekandja Balti eraseaduse põhjal.

4) Juhtumisel, kui mõisa korras hoidmiseks väiksemaid summasid tarvis läheb, wõib hoolekandja neid pöllutööministeriumi läbi pöllupanga summadest saada.

5) Nõuab aga mõisa korraldamine suuremaid kapitalisiid, siis on hoolekandjal õigus pöllutööministeriumi lubaga wõlga teha, mõisat ehk tema warandusi pantides.

5) Omawalitsuse asutused ja riigi walitsuse wõimud on kohustatud igast § 1 ettenähtud juhtumistest pöllutööministeriumile teatama.

17. det. 1918.

Peaministri asemel: A. Rei.

Pöllutööminister: O. Strandmann.

E. A. W. asjade walitseja: Th. Käärik.

Mõisamaade kontolli alla wõtmine määruuse lähemad juhtnöörid.

Määruste § 1 juurde.

1. Mõisate majapidamise kontrollerimiseks walib wallanõukogu kontroll-komisjoni, millel mitte wähem kui 3 liiget.

2. Komisjon walib omale esimehe ja määrab kirjatoimetaja. Komisjon otsustab asju liht hääleteenamusega.

Märkus: Kui pöllutööministeriumi instruktor koha peal, on temal õigus kontrollkomisjoni istumistest nõuandva häälega osa wõtta.

3. Mõisaomanikud, pidajad, ehk nende seaduslikud asemikud on kohustatud kokku seadma kontroll-komisjoni poolt määratud tähtajaks täieliku inwenturi mõisa liikuwa waranduse ning mõisamaade peal olevate majanduslikkude ettewõtete üle.

Märkus: Mõisa liikuwa waranduse alla käib kõik mõisa majapidamiseks tarvitatakse elav ehk furnud inwentar, nagu loomad, pöllutöömasinad ja riistad, wõabinõud, töökodade sisseeaded jne., niisama ka kõik pöllumajanduse saadused, nagu wili, kartulid, loomatoit jne.

Inwenturi alla ei kää mõisaomaniku isiklikuks tarvituseks määratud asjad, nagu korteri sisseead, riided jne.

4. Inwenturlehed wõi raamatud kirjutatakse 2 eksemplaris, millest üks kontroll-komisjonis alal hoitakse, kuna teine mõisaomaniku ehk tema asemiku käes on.

5. Inwentur antakse inwenturlehe wõi raamatu järele mõisaomaniku wõi tema asemiku hoole alla. Selle kohta wõetakse vastutusallkiri.

6. Peale inwenturi tegemist annab mõisaomanik wõi tema asemik kontroll-komisjonile aru igast inwenturi üleswõetud asja müügist wõi äratarvitamisest. Harilikus majapidamise korras müüdawate ehk äratarvitawate asjade kohta antakse aru iga kuu lõpul, muudest asjadest aga ajaviitmata.

Märkus: Mõisaomanikul wõi tema asemikul on siis, kui nad mõisas elavad, õigus ülespidamist omale ja oma perele saada. Nendest ainetest, mis wabamüügi alla ei kää, ei tohi mõisaomanikud wõi tema asemikud mitte rohkem omale wõtta, kui kõikide jaoks väljatöötatud normid määrawad.

7. Mõisaomanikul on keelatud mõisa elawat ja furnud inventari ilma kontroll-komisjoni kirjaliku lubata wõõrandada. Wõõrandamist wõib kontroll-komisjon keelata, kui wõõrandamine mõisa korralikule majapidamisele kardetavaks wõiks saada. Keelamise korral on mõisaomanikul wõi tema asemikul õigus asja lõpulikku otsustamist kaebtuse teel pöllutööministeriumi kätte anda.

8. Toiduainete wõtmine toitlusministeriumi korraldusel sünib ilma kontroll-komisjoni lubata, antakse aga kontroll-komisjonile teada. Muude toiduainete wõõrandamine sünib korrat järele, mis § 7 ette nähtud.

9. Neist määrustest üleastumise pärast wōib põllutööminister mōisaomanikku wōi tema asemikku karistada rahatrahwiga kuni 10.000 margani.

Sünnib aga wōõrandamine wōi äratarwita mine piirides, mis mōisa laastamiseks tuleb pidada, siis wōetakse sūudlased kaelakohtu teel vastutusele, kui wōõra wara raiskajad.

Määruste § 4 juurde.

1. Kui põlluharimiseks wäljarenditud maa-tükide rendilepingud okupatsioni ajal on muudetud ja renti rohkem makstud ehk teopäiwi rohkem tehtud, kui endises rendilepingus määratud, siis on rentnikul õigus mōisalt tagasi nōuda seda rendisummat, mis rohkem on kui endine 1919. a. jüripäewal arvatud rent, ja üleliigsete teopäewade eest tasu nōuda. Töö-päewad arvatakse selle hinna alla, mis mōisa läinud suwel pääwatöölistele maksis.

2. Kõigile, kes mōisatest põlluharimiseks renditud kohtadest okupatsioni ajal ilma kohtuseta välja on aetud, antakse nende kohad tagasi:

a) Nendele, kes enne jüripäewa 1918. a. kohadelt lahkusid, jüripäewal 1919. a.

b) Nendele, kes pärast 1918. a. kewadest põldude seemendamist lahkusid, 2. nädala jooksul peale nende määruste maksmahakkamist. Viimased saavad uuelt kohapidajalt terve weel tarvitamata koha saagi omale.

c) Uus kohapidaja wōib kahju eest, mis teemale koha ärawõtmisega sünnib, mōisalt tasu nōuda.

Selle § elusseviimine jäab mōisamaade kontrolli alla wōtmise määruste lähemates juhtnöörides ettenähtud kontroll-komisjoni hooleks administratiivsel teel.

3. Kes kohtu otsuse põhjal omast kohast välja on töstetud, on õigus mōisamaade kontrolli alla wōtmise ja maaolude esialgse korraldamise kohta käiwate määruste („Riigi teataja” nr. 3) § 4 põhjal asja uesti läbiwaamat ja endise korra jalale seadmist kohtu teel nōuda.

17. dets. 1918. Peaministri asemel: A. Rei.
Põllutööminister: O. Strandmann.
A. W. asjade walitseja: Th. Räärik.

Määrus „wääjooksiku” mōiste muutmise kohta.

Ajutine Walitsus otsustas 29. detsembril Wene sōjawää seadustekogu 22. raamat § 128. äranähtud wääjooksiku mōistet järgmiselt muuta:

„Wääjooksikuks loetakse iga rahwawäelane, kes ülepea oma wäävsast ehk lahinguliinilt lahkub ilma ülema loata.”

Seda muutust maksma panna 29. detsembrist teleografi teel.

Pea- ja sōjaminister: R. Päts.
A. W. asjade walitseja k. t.: Th. Räärik.

Määrus töökaitseseaduse § 321. muutmise kohta.

Ajutine Walitsus otsustas 29. detsembril 1918. töökaitseseaduse § 321. järgmises redaktionis kinnitada:

„Haigekassa liikmete liikmemaksu kõrgus määratatakse haigekassa peakoosoleku poolt ühest kuni kahe protsendini kassaliikme teenistuse kogusummast. Kassades, kus alla neljasaja liikme on, wōib liikmete liikmemaksu kuni kolme protsendini tõsta.

Nende isikute kohta, kelle pääwateenistus üle kahekümne marga ehk aastateenistus üle kuuetuhande marga on, loetakse liikmemaksu kahekümne marga pealt pääwas.”

See määrus hakkab maksma 1. jaanuarist 1919. a. Peaminister: R. Päts.

Töö- ja hoolekandeminister: A. Rei.
E. A. W. asjade walit. k. t.: Th. Räärik.

Määrus kartuli müügi kohta.

1. Kartulitega kauplemine on waba.
2. Toitlusministril on õigus tarwiduse korral oma äranägemise järele kartuli sunniwõtmist korraldada kindla hinnaga mitte üle 6 marga puud, franko Tallinna.

3. Toitlusministeriumi kartulite sunniwõtmise korraldustest üleastujaid trahwitakse wangistusega wōi arrestiga kuni 12 kuuni ehk rahatrahwiga kuni 300 margani, misjuures molemad trahwid üheskoos wōiwad määratud saada.

23. dets. 1918. Peaminister: R. Päts.
Toitlusminister: J. Raamot.
A. W. asjade walitseja k. t.: Th. Räärik.

Määrus rahwawääest wabastamise kohta.

Rahwawäkke astumisest on wabastatud:
1) Kõik, kes terwise poolest sōjateenistusele kõlbmatuks tunnistatakse ja

2) ainukesed tööwõimelised liikmed perekonnas, kui nad tegelikult oma perekonna tööwõimetuid ja waranduseta liikmeid ülewäl peavad.

Rahwawääe peakomisjonil on õigus isikuid, kes rahwawääe komisjonide poolt sōjateenistusest wabastatud on, sōjateenistusesse kutsuda, kui nemad ülewalnimetatud nōudmistele ei vasta.

20. dets. 1918. Peaminister: R. Päts.
Sōjaministri eest: E. Jürine.
A. W. asjade walitseja k. t.: Th. Räärik.

Määrus linna koolivalitsuse korralduse kohta.

Maanõukogu poolt 11. augustil 1917. a. vastuvõetud „Eestimaa koolivalitsuse ajutist korraldust“ täiendatakse järgmise viiendama peatükiga (§ 34—45):

V.

§ 34. Lähemad linnad ja alewid korraldavad oma koolivalitsused samuti, kui see §§ 26—33 walla koolivalitsuse kohta kindlaks on määratud; selle juures saadavad nemad igaküks ühe linnawolikogu (alewinõukogu) poolt valitud asemiku maakonna haridusnõukoguse ja wõtavad, kui nad maakonna maksusid ei maksa, rahwaarvu kohaseit osa maakonna koolivalitsuse ülespidamise kuludest.

§ 35. Suuremad linnad korraldavad oma iseseisvad koolivalitsused sellekohase wolikogu otsuse järele sarnaselt, kui see järmistes §§ 36—45 on ette nähtud.

§ 36. Linna iseseisew koolivalitsus on linna-valitsuse haridusosakonnaks.

§ 37. Linna koolivalitsuse ülesandeks on rahwahariduse korraldamine ja juhtimine linna piirides. Tema wõimkonda käib:

a) linna koolide ja muude haridusasutuste korralduse kava walmistamine, linnawolikogule kinnitamiseks ettepanemine ja nende asutuste loomine;

b) õpeasutuste registrerimine;

c) linna oma koolide kui ka tema ainelise toetuse osaliste koolide ja haridusasutuste tegewuse kokkukõlasse viimine, ülevalwe ja reviderimine;

d) erakoolide üle valwamine sellekohaste juhatuskirjade järele;

e) linnakoolides normaalõpekawa maksmapanek üleüldiste nõudmiste teatud piirides;

f) ettepanekute tegemine linnawolikogule uute koolide ning haridusasutuste avamise, olemasolevate uuenduse wõi lõpetamise ja muude haridusliste tarwidustele kohta linnas;

g) kogukondlike ning seltskondlike asutuste ja üksikute isikute poolt tehtud ettepanekute läbiwaatamine ja nende teostamiseks tarwilise krediidi nõutamine;

h) linna koolivalitsuse all olevate koolide ja teiste haridusasutuste eelarve kokkuseadmine, nende täitmiseks tarwilise krediidi nõutamine ning otstarbekohane tarvitamine ja kooliõpetajate palga wäljaandmine;

i) koolide ja maade haridusliste asutuste aruannete läbiwaatamine;

j) linna hariduse arwustiku pidamine;

k) aruandmine linnawolikogule ja maa koolivalitsusele omast tegewusest ja hariduse seisukorrast linnas;

l) ametisse astuvate kooliõpetajate registreerimine sellekohaste määruste järele;

m) linna koolivalitsuse all olevate asutuste ja isikute vastu tõstetud kaebtuste läbiwaatmine;

n) ettepaneku tegemine haridusministeriumile kooliõpetaja lahtilaaskmise kohta ja tema esialgne kõrvaldamine ametist;

o) linna omavalitsuse poolt ülevalpeetavate koolide ja teiste haridusasutuste ülemjuhtmine;

p) seniste kroonu ja kogukondlike õpeasutuste ülewõtmine;

r) kõigi nende asjade korraldamine, mis seisis õpevalitsuse kaotamise puhul linna oma-valitsusele üle antakse;

s) linnawolikogu otsuste täitmine rahwahariduse asjus;

t) hoolekandmine, et kõik kooliealised lapsed koolis käiks;

u) koolide sisseseade muretsemine ja nende korraldamine;

v) koduõpetuse ja lasteaedade korraldamine;

x) raamatukogude, lugemistubade avamine, kursuste, õpereiside toimepanemine, õpejõudude edasiharimise püüete toetamine;

y) kooliõpetajate valimine.

§ 38. Linna koolivalitsuse organideks on:

1) linnawolikogu valitud linnavalitsuse haridusosakonna juhataja,

2) linna haridusnõukogu,

3) linna hariduskogu,

4) linnakoolinõunik (—ud) ja sekretär.

§ 39. Linna koolivalitsuse koolinõunik (—ud), sekretär ja tarwilised abiõjud seatakse ametisse üleüldiste linnawolikogu määruste järele, mis linnavalitsuse ametikohtade täitmise kohta käivad.

§ 40. Linna koolivalitsuse sisemine korraldus ja asjaajamise kord määratakse kindlaks linna-valitsuse poolt antavate juhatuskirjade läbi.

§ 41. Linna haridusnõukogusse kuuluwad:

a) linnavalitsuse haridusosakonna juhataja, kes ühtla siis nõukogu juhataja;

b) koolinõunik (—ud);

c) 2 linnawolinikku;

d) 2 linna hariduskogu esitajat ja 2 linna kooliõpetajate esitajat.

§ 42. Haridusnõukogu juhataja kutsub haridusnõukogu tarwiduse järele kokku ja paneb temale heksarwamiseks ette kõik § 37. punktides a, c, e, f, g, h, i, m, n, v, x, y, nimetatud asjad.

§ 43. Üleüldiste juhtkawade ülesseadmiseks hariduse asjus linnas kutsub linna koolivalitsus tarwidust mööda wähemalt 1 kord aastas linna hariduskogu kokku.

§ 44. Hariduskogusse kuuluwad:

a) haridusnõukogu liikmed;

b) linnawolikogu esitajad: iga 10 liikme koha üks;

- c) 1 maakonna omavalitsuse esitaja;
- d) kooliõpetajate esitajad: niisamaasuguses arvus kui volikogu esitajad, nendest pooled algkooliõpetajate esitajad (seal hulgas üks kõrgemate algkoolide poolt) ja pooled kesk- ja kutsekoolide kooliõpetajate esitajad;
- e) 1 linna terwishesi toimkonna esitaja;
- f) rahvuslike organisatsionide esitajad: iga rahwuse kohta üks;
- g) 1 haridusseltside esitaja;
- i) 1 kunstiasutuste esitaja;
- j) 1 museumite esitaja;
- k) 1 lastewanemate organisatsionide esitaja;
- l) 2 ametiühisuste esitajat, nendest vähemalt 1 tööliste ametiühisuste esitaja;
- m) raamatukogude ja muude wäljaspool kooli haridust edendavate asutuste esitaja;
- n) üks kohaliste kõrgemate õpeasutuste esitaja.

§ 45. Hariduskogu valib igaks koosolekute järguks enesele juhatuse.

21. detsembril 1918.

Peaministri as.: A. Rei.

Haridusministri as.: F. Mikkelsaar.
A. W. asjade walitseja k. t.: Th. Käärik.

Üleskutse.

Eesti maa ja rahwas on hädaohus. Idast ja lõunast sissetunginud waenlased ähvardavad lämmatada meie noort riiki. Meie väed on sunnitud olnud ajutiselt taganema. Wabariigi praegune sõjaline seisukord nõuab, et väerind rutulist abi ja toetust saaks. Sunduslik mobilisatsion on käimas, kuid nende väeosade lahingu korda seadmine nõuab pikemajalist õpetust ja harjutust. Selleks puudub aga aeg. Tööseks ja mõjuwaks toetuseks meie väerinnaale on wabatahtlikud salgad. Selleks tuleb korraldada igas maakonnas kaitsepataljonid. Uued väeosad peavad koos seisma kindlatest meestest, kes aru saavad, et wõit wabadussõjas on ainukene tee, mis Eesti rahwale ja maale parema tulewiku toob. Praeguses raskes heitluskes toetavad meid tugewad demokratilised riigid; wõidurikas Inglise lae-

wastik seisab Tallinna reidil, ka maaväe abi on oodata. Seni aga, kui see abi kohale pole jõudnud, peame meie ise oma maad kaitsta. Nädala jooksul tuleb igas linnas ja maakonnas üks wabatahtlik pataljon sõjawalmis seada ja lahinguväljale saata, seda nõuab meilt Eesti tulevik.

Eesti Wabariigi kodanikud! Teie poolle põrab vägede ülemjuhataja riigi saatuslikul tunnil. Iga mees, kellel kallis on wabadus ja demokratiline riigikord, rahwa hea kääkäik ning maa parem tulevik, peab sõjariistad kätte wõtma, et wõimaldada waenlase väljatörjumist Eestimaa piiridest.

Wägede ülemjuhataja
kidralstaabi polkownik: Laidoner.

Nimetused.

Wabariigi sõjawägede ülemjuhatajaks nimetati Ajutise Walitsuse koosolekul 23. dets. oberst Laidoner. Tema alla kuulub operatiiv staap, peastaap, varustuswalitsus, terwishesiwalitsus, sõjawäeprokurör ja kaitseliit. Vahekord sõjaministeriumiga jääb efsalgul lahtiseks.

Eesti Ajutise Walitsuse otsuse põhjal 20. detsembril 1918, on õigusteadlane Jaak Depman Tartu-Wõru ringkonda kohtu-uuri ja kohustetäitjaks nimetatud 20. dets. 1918. a. arvates.

Eesti Ajutise Walitsuse otsuse põhjal 20. dets. 1918. on endine ülem-talurahvakohunik Gustaw Lane korb Tallinna-Haapsalu ringkonda rahukohtunikuks nimetatud 20. dets. 1918. a. arvates

Eesti Ajutise Walitsuse otsuse põhjal 20. dets. 1918. on endine ülem-talurahvakohunik Johan Sang Pärnu maakonda rahukohtnikuks nimetatud 20. dets. 1918. a. arvates

Tallinna-Haapsalu rahukogu esimehe otsuse järele on nimetatud Feliks Danieli p. Palgi rahukogu sekretäri abilise kohustetäitjaks 21. dets. 1918. a. arvates.

Teadaanded ja forraldused.

Teadaanne.

Ajutine Walitsus otsustas 29. detsembril:

- 1) Maanõukogu liikmeid mobiliserimisest ja kaitseleitu 1. järgu tegewusest wabastada.
- 2) Lubada süüdlase poolena lahutatud abikasale Marie Meieran'ile uuesti abielusse astuda Johannes Plessiga.

Peaminister: R. Päts.

A. W. asjade walitseja k. t.: Th. Käärik.

Eesti Wabariigi kodanikkudele Asutava Kogu walimiste ajus.

Asutava Kogu walimiste peakomitee annab sellega teada, et Ajutise Maanõukogu (Maapäewa) s. a. 27. detsembri otsuse põhjal on:

1) Asutava Kogu walimised sõjaliste olude põhjusel edasi lükatud,

2) Asutava Kogu walimiste peakomiteele ühes Maapäewa eestseisuse ning Vanematekoguga õigus antud oma äranägemise järele walimise

eeltöid seal, kus need katkenud, jatkata ning uut valimiste tähtaega kui ka Asutava Kogu kokkukutsumise päewa kindlaks määrama.

Tallinnas, 29. detsembril 1918. a.

Asutava Kogu valimiste peakomitee
esimees: A. Birk.

Sekretär: Joh. Teiman.

Teadaanne.

Läti Ajutine Valitsus teatab välisministriile, et Läti Ajutise Valitsuse esitajaks Tallinna professor J. Ramman nimetatud on, ja palub kõiki asutusi hr. J. Rammanile lahkelt vastu tulla.

Välisministri asetäitja: O. Strandmann.

Kõikidele ministeriumitele.

Välisministerium asub nüüd Wäiksel Pärnu maanteel nr. 3, kuhu kõik saadetused palutakse addresserida.

Eestlaste mobilisatsion Soomes.

23. dets. otsustas Ajutine Valitsus Eesti Vabariigi kodanikkude mobilisatsioni Soomes samadel tingimistel, mis kodumaal maksavad, välja kuulutada ja konsulit kohustada sõjakuhuslike kodanikkude regisitrerimist kuni 36. aastani algama.

Päewakäst nr. 12.

§ 1.

a) Kõik kodanikud, — rahvuse, usu ja riigikodakonduse peale waatamata — kes Eesti Vabariigi piiridesse sõitnud:
1) ilma Eesti Vabariigi Ajutise Valitsuse lubata,
2) enne 1. novembris 1918. a., ilma Saksa okupatsioni-wõimude lubata,
3) peale 1. novembris s. a. — olgugi, et nad Saksa okupatsioni-wõimudelt lubad on saanud,
kui nad tänini endid regisitrerinud (teatanud) pole:

linnades — miilitswalitsustes,
maal aga — kohalikkudes wallawalitsustes,
peavad endid regisitrerima ülemalnimetatud asutustes (nende isikute praeguse elukoja järele) mitte hiljem kui 26. detsembril 1918.

b) Ülemalnimetatud isikud, kui nad endid regisitrerinud, maal kohalistes wallawalitsustes, käesoleval silmapilgul aga linnades elavad ja sealjuures endid nende praeguse elukoha järele linna miilitswalitsuses veel regisitrerinud ei ole — peavad endid linna miilitswalitsuses regisitrerima mitte hiljem kui 26. detsembril.

c) Ülemalnimetatud isikud, kes Tallinnas elavad, peavad endid regisitrerima Tallinna miilitsa-jaoskondades; kes ennast kuni 26. detsembrini regisitrerinud ei ole, langeb väljakohtu alla.

§ 2.

Korteriomanikud ja majaomanikud (kui viimased sellest teavad), kes tundidel, mil liikumine uulitsatel on keelatud, õõmaja annavad isikutele, kes linnades miilitswalitsustes, maal aga wallawalitsustes endid nende korterite elanikkudeks mitte regisitrerinud pole, — niihästi õõmajal olijad kui ka õõmaja andjad — annan mina sõjawälja kohtu kätte.

Märkus: Linna sisseõitnud isikud peavad jalamaid endid regisitrerima Tallinna miilitswalitsuses, Viru uul. nr. 6.

§ 3.

Waba liikumine uulitsatel on tänastest pääwast, 23. detsembrist lubatud kella 5-st hommikul kuni kella 9-ni õhtul.

§ 4.

See päewakäsk on maksew tänastest pääwast.

Sõjawääe ülemjuhataja

kindral-major Pödder.

Adjutant lipnik Arder.

Tallinnas, 23. detsembril 1918.

Päewakäst nr. 14.

Kõik majaperemehed on kohustatud viibimata oma majades olevate meestesoost elanikkude nimekirja kokku seadma. Nimekirjas tulevad järgmised teated üles panna: 1) wanadus, 2) amet, 3) rahvus, 4) missuguse riigi alam, 5) kui kaua selles korteris elab, 6) kus kohast sisse tulnud. Nimekirjad tulevad kõige hiljem 27. dets. s. a. miilitsa jaoskondadesse ära anda.

See päewakäsk on maksew 25. dets. s. a.

Kindral-major Pödder.

Ringkiri.

Eesti kaitseliit pööras Eesti Ajutise valitsuse poole järelküsimisega, kes määrab laske-riistade lubata kandmise eest karistust.

Kohtuministerium seletab selle peale 19. nov. 1918. ajut. administratiiv seaduste 1. ja p. 4. põhjal (waata „Riigi Teataja“ nr. 1), et seesugused ja muud seaduste ja määruste vastu eksimised vastavate kohtute wõimipiiri kuuluwad, kui mitte seaduses ehk määrus esenes otsekohhe üteldud ei ole, et karistus administratiivsel teel määratud saab.

Sellest on teatatud kaitseliidi peastaabile ja miilitswääe peavalitsusele vastavate korralduste tegemiseks.

Et üleelataval ajal seesuguste seadustest üleastumiste kiire otsustamine elulise tähtsusega on, siis paneb ministerium rahukogudele ette korraldust teha, et seesugused sūuteod väljaspool järjekorda arutamisele tuleksid, võimalust mõõda ilma tunnistajate uuesti ülekuulamiseta, kui aga nende allkirjadega varustatud töenäited protokollides asjaolu kohule tarmiliselt selgeks teewad.

Kohtuminister: (allk.) Jaakson.
Dige: Kohtuministeriumi asjade walitseja eest: Mahoni.

Akt.

Saksa peawoliniku Winnigi ja Eesti Vabariigi Ajutise Valitsuse wahel 23. nov. 1918. sündinud kokkulekke põhjal andis tāna pealik Helfriž Tartu ülikooli Eesti Ajutise Valitsuse peawolinikule Põhja-Liivimaal H. Luht'ile ja direktor P. Pöldile kui Eesti Ajutise Valitsuse esitajale üle. Kassa ülewõtmise kohta on iseäraline protokoll tehtud.

Senise ülikoolivalitsuse poolt tähendati selle peale, et veel pooleli olevate ja tulevikus tehtavate juridiliskohustuste katmiseks väljamaksata abirahad Taru linna poolt 100.000 marka ja Tallinna linna poolt 25.000 marka ülikooli kasuks tarvitada on.

Edasi tähendati selle peale, et telefoni siseseade väewalitsuse omandus on, mille kohta ülikoolivalitsusel õigust pole korralduši teha.

Ülikoolivalitsus awaldas palvet, et seni ülikooli teenistusesse wöetud isikuid lubataks ametisse jäääda.

Pealik Helfriž tähendas, et ülikooli tegelik ülesanne edaspidi asjaosaliste riikide wahel tekkiwaid lahendusküsimusi mitte ära ei otsusta.

Tartus, 1. dets. 1918.

Helfriž, H. Luht, P. Pöld.
Alguskirjaga dige sekretär: J. Rebane.

Teadaanne.

Et tööwõimetute waeste ja wanade eest hoolekandmist riigis korraldada, kogub töö- ja hoolekandeministerium teateid maakonna- ja linnavalitsustelt selle kohta:

1) kui palju on igas wallas ja linnas tööwõimetuid waeseid üleüldse;

2) kui paljuile nendest on abi antud — korteri, moona, raha ehk mõnel muul näol, ning

3) kas on wallal wöi linnal waestemaja.

Teateid kogutakse 1917. ja 1918. a. kohta, et ülewaade täielikum saaks.

Töö- ja hoolekandeministri eest: J. Kartau.
Sekretäri eest: Leinwall.

Autasu.

Sõjaministeriumile annetatud 500 marka otsustas operatiivstaap jaotada 5. polgu 3. ja 7. roodule, kes end viimase 5—6 päewa jooksul wapralt üles pidanud.

Teadaanne.

Et postisaadetuste edasisaatmine rahvale kättesaadavam oleks, on Harju maakonnavalitus korralduse teinud, et kõikides maavalitustes, mis postiasutustest kaugemal on kui 3 wersta, postmarkide müük avatakse.

Teadaanne sissetulekumaksu ajus.

Need Tallinna linna ja Harju maakonna elanikud, kes ei ole sissetulekumaksu lehti (vorm. 2, 3 ja 4) okupatsioni-valitsuse ajal ära annud, on kohustatud seda 15. jaanuariks 1919. a. tegema.

Lehed tulevad Tallinna maksuametile, Toompea lossi, end. kroonupalati ruumidesse, ära anda.

Selle teadaande mittetäitjad langewad seadusliku trahvi alla.

Tallinna riigimakso amet.

Teadaanne.

Kuritarvituste ärahoitmiseks annab rahaministerium teada, et Soome panga poolt järgmised rahad makswusetaks on tunnistasid, mispärasf keegi kohustatud ei ole neid vastu wötma:

500-	margalised,	mille nummer üle:	170.000
100-	"	" "	2775.000
20-	"	" "	9874.000
5-	"	" "	1.9397.000

Nimetatud hinnaliste Soome rahade vastuwötmisel tuleb teravalt järele waadata, kas mõni nummer mitte ümber tehtud ei ole, mida sagedasti ette tuleb.

Sõjawäljakohtu otsused.

16. skp. oli sõjawäljakohtu istumine süüdistuse ajus: 1. ratsawäe polgu ratsawäeliste Friedrich Ilwese, Oskar Nepsi, Artur Paalise ja Arnold Smironini vastu, keda süüdistati Tapa kodaniku Ydell Dantsiki käest raha väljapressimises.

Kohus leidis selles asjas ainult nimetatud sõjawäeliste poolt toimepandud rumalat nalja, ning süüdlaste eeluurimisel kinniolemise aega arwesse wöttes, et nad sellega küllalt karistatud on, otsustas: ratsawäelisi Ilwest, Nepsi, Paalist ja Smironini wabaks mōista.

*
12. skp. oli sõjawäljakohtu istumine warususwalitsuse toitlusladu rahwawäelaste Karl

Wao ja Alfred Kertsi asjus, keda süüdistati:
1) sõjawäeteenistuses olles antud käsu mitte-täitmises, 2) vastuhakkamises, jõudu ja vägivalda tarvitades Eesti kaitseväe liikmete vastu, ühtlaši neid ähvardades ja 3) Eesti Vabariigi Ajutise Valitsuse laimamises.

Kohus leidis mõlemad neis punktides süütlased olewat ja otsustas: rahvawäelasi Karl Wao ja Alfred Kertsi kolmeks aastaks sunnitööle määrata, missuguse otsuse sõjaminister 13. det. f. a. kinnitas.

Evakueritud asutustele ja ametnikkudele.

Siseministerium palub kõiki evakueritud maakonna-, linna- ja wallavalitsusi, niisama ka nende asutuste ametnikka oma praegust asu-

paika wõi elukohta viibimata siseministeriumile (Tallinn, Toompuiestee nr. 3), teatada.

Siseministri eest: N. Maim.
Sekretär: R. Leppe.

Tööwõimetute waeste eest hoolitsemine.

Tuletan kõigile walla- ja linnavalitsustele meelde, et maksuvate seaduste järel iga vall ja linn on kohustatud oma piirides elavate tööwõimetute waeste eest hoolet kandma.

Seda silmas pidades paneb töö- ja hoolekandeministerium kõigile walla- ja linnavalitsustele ette selle eest hoolet kanda, et kõik walla wõi linna piirides elavad tööwõimetud waesed tarvilikku peavarju ja ülespidamist leiaks ning avalik kerjamine kaoks.

Töö- ja hoolekandeministri k. t.: R. Ast.
Hoolekande osakonna juhataja: J. Kartau.

Tallinna linnavalikogu poolt 23. detsembril 1918. a. vastuvõetud wee-, gaasi- ja elektritarif 1. jaanuariks 1919. a. arvates.

1. jaanuarist 1919. a. järgmine wee-, gaasi- ja elektritarif maksma panna:

A. Gaasi eest — nii walgustuseks, kui ka tööstuseks — 22 marka 1.000 kubikjala eest, seniste normide asemel — 15 marka tööstuseks ja 16 marka walgustuseks 1.000 kubikjala eest.

B. Wee eest, mõõtjate järel:

Esimised 25.000 wedru 0,3 penni iga wedru senise 0,2 p. asemel. Järgmised 100.000 wedru 0,21 penni iga wedru senise 0,14 p. asemel. Üle 125.000 wedru 0,15 penni iga wedru senise 0,1 p. asemel.

D. Wee eest, ilma mõõtjata:

Toad, köögid ja hoovikraanid à 9 m. senise

6 m. asemel Toompeal. Toad, köögid ja hoovikraanid à 6 m. senise 4 m. asemel all-linnas. Wannid, klosetid ja pissuarid à 18 m. senise 12 m. asemel Toompeal. Wannid, klosetid ja pissuarid à 12 m. senise 8 m. asemel all-linnas.

E. Elektri eest, mõõtjate järel:

Walgustuseks 2 marka — penni ühe kilowatt-tunni eest, seni 1 mark 50 penni. Jõuks 1 mark 50 penni ühe kilowatt-tunni eest, seni 1 mark.

F. Elektri eest, lambitariifi järel, mis ilma mõõtjata walgustuseks tarvitatakse, arwata kuus iga ülesseatud metalliidiiga hõõglambi normaalküünla pealt pennides:

Ruum	Jaanuar	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juni	Juuli	August	September	Október	November	Detsember
Rörterites	54	45	40	32	18	14	26	35	40	48	52	58
Büroodes, kontorites, kauplustes jne.	72	53	48	35	14	14	26	35	48	58	72	80